

Statisztikai tájékoztató

Győr-Moson-Sopron megye,

2012/4

2013. március

Tartalom

Összefoglalás.....	2
Demográfiai helyzet.....	2
Munkaerőpiac.....	3
Gazdasági szervezetek.....	6
Beruházás.....	6
Mezőgazdaság.....	7
Ipar.....	9
Építőipar.....	12
Lakásépítés.....	14
Turizmus.....	15
Közúti közlekedési balesetek.....	16
Bűncselekmények.....	17

További információk, adatok (linkek)

Elérhetőségek

Összefoglalás

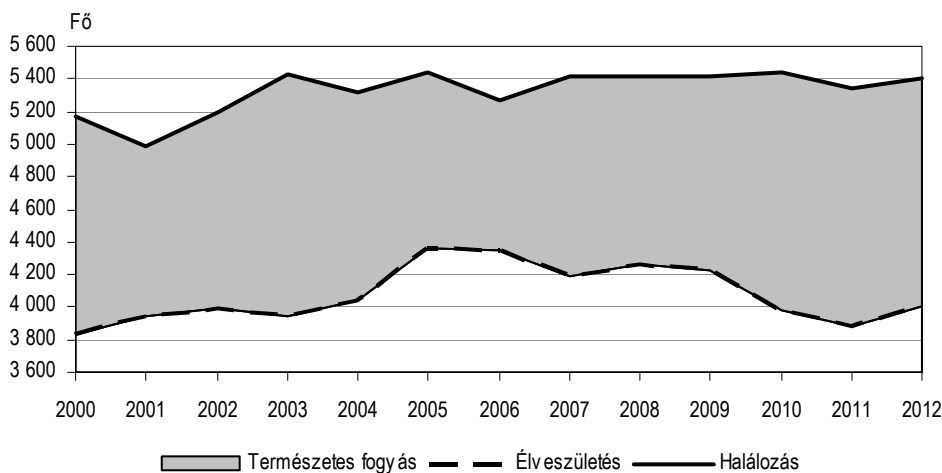
2012-ben Győr-Moson-Sopron megyében a társadalmi és gazdasági folyamatok változatos képet mutattak. A természetes népességfogyás üteme az országoshoz hasonlóan lassult. A munkaerőpiaci helyzet területi összehasonlításban változatlanul kedvezőnek számít, az alkalmazásban állók száma elsősorban a járműipari kapacitásbővítésnek köszönhetően nőtt, azonban az év utolsó hónapjaiban egyúttal több álláskeresőt tartottak nyilván. Az átlagkeresetek egyedül a fővárosi szinttől maradtak el, s itt emelkedtek a legnagyobb mértékben az országban. A vállalkozási kedv csökkenő ütemben ugyan, de valamelyest bővült. Az állomány gyarapodását a kft-k számottevően növekvő száma befolyásolta kedvezően. A megyei székhelyű szervezetek a 2011. évinél jóval többet fordítottak beruházásokra, a fejlesztések túlnyomó része továbbra is a feldolgozóiparban realizálódott. Az aszályos időjárás nem kedvezett a növénytermesztésnek, az állattartási kedv azonban nőtt. Az ipar teljesítménye éves átlagban bővült, a harmadik és a negyedik negyedévben azonban elmaradt az előző év azonos időszakában mérttől. Figyelemre méltó, hogy a feldolgozóipari ágazatok közül termelésben és az értékesítésben egyedül a gépipar tudott számottevő növekedést felmutatni. Az építőipar helyzete az elmúlt évben sem javult, s a december végén érvényben lévő szerződésállomány nagyságának csökkenése további recessziót jelez előre. Az átlagostól eltérően az évtizedes mélypontot jelentő 2011. évinél több lakást vettek használatba a megyében, számuk azonban még mindig nagyon alacsony. A kereskedelmi szálláshelyek belföldi forgalma számottevően csökkent, ezt azonban a növekvő külföldi érdeklődés ellensúlyozni tudta. A megye közútjain az egy évvel korábbinál több baleset történt, s kimenetelük is súlyosbodott. Kedvezően alakult viszont a bűnügyi statisztika, bűncselekményt és bűnelkövetőt is kevesebbet regisztráltak a nyomozó hatóságok.

Demográfiai helyzet

Az előzetes adatok szerint 2012-ben a régióban és országos szinten is az előző évinél kedvezőbben alakultak a népmozgalmi folyamatok. Magyarországon egy esztendő alatt több mint 90 ezer gyermek született és közel 130 ezer ember hunyt el. Az élveszületések száma nagyobb mértékben nőtt, mint a halálozásoké, ennek következtében a természetes fogyás üteme 3,8%-kal csökkent.

1. ábra

Főbb népmozgalmi folyamatok

Győr-Moson-Sopron megyében 4000 csecsemő született, 3,1%-kal több mint egy évvel korábban és 5400-an hunytak el, számuk 1,1%-kal nőtt. A természetes fogyás így 4,0%-kal lassult. Az első félévben a születések és halálozások 82-vel és 68-cal haladták meg az előző

évit. A harmadik negyedévben a népmozgalmi folyamatok kedvezőtlenül alakultak, ugyanis az élveszületések 5,8%-os és a halálozások 5,6%-os növekedésének eredményeként a népességfogyás 4,9%-kal nőtt. A negyedik negyedévben 23-mal, vagyis 2,4%-kal kevesebb csecsemő jött a világra, ugyanakkor 5,5%-kal kevesebben is haltak meg, így a népességfogyás üteme 12%-kal lassult az előző év azonos időszakához képest.

2011-ben nőtt a házasodási kedv a lakosság körében. Megyénkben 1800 pár kötötte össze életét hivatalos keretek között. A házasságkötések száma 1,5%-kal haladta meg az előző évit, felülmúlva ezzel az országos 1,1%-os növekedést.

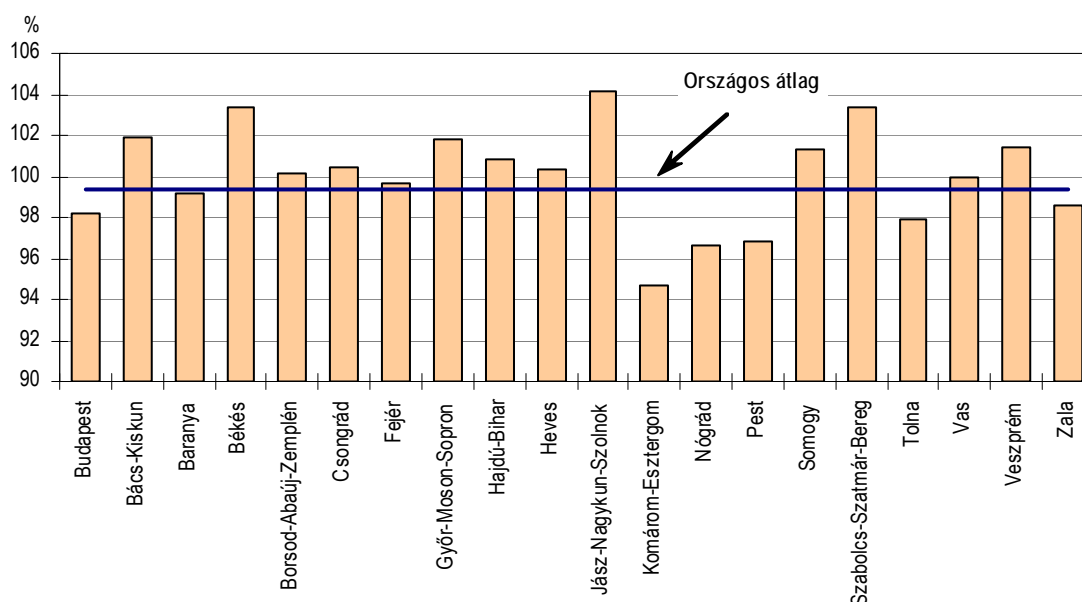
Munkaerőpiac

A foglalkoztatottság és a munkanélküliség területi összehasonlításban továbbra is kedvezőnek számít a megyében. A KSH munkaerő-felmérésének adatai szerint 2012. utolsó három hónapjában a 15–74 éves népesség foglalkoztatottsági aránya 54,4%, a munkanélküliségi rátája 5,8% volt. A főváros és a megyék rangsorában előbbi mutató Budapest és Vas után a harmadik legmagasabb, utóbbi pedig a legkedvezőbb értéket képviselte.

A vállalkozások és a költségvetési szervek adatain alapuló megfigyelés alapján 2012-ben összesen 2674,4 ezer főt foglalkoztattak az országban, ami 0,6%-kal kevesebb az egy évvel korábbinál. Területi összehasonlításban a fővárosban és hét megyében csökkent a létszám, a többiben javulás következett be, melyet a közmunkaprogramban résztvevők is befolyásoltak. Az országos átlaggal ellentétben 2012-ben Győr-Moson-Sopronban nőtt az alkalmazásban állók száma. A megyei székhelyű, legalább öt főt foglalkoztató vállalkozások, valamint a költségvetési és nonprofit szervezetek összesen 116,6 ezer főt foglalkoztattak, ami 1,8%-kal több az egy évvel korábbinál. A kedvező változást döntően a járműipari kapacitásbővítések és a vasúti fejlesztések eredményezték.

2. ábra

**Az alkalmazásban állók számának változása
(2011 = 100,0)**

A létszám növekedése a versenyszférában nagyobb volt az átlagosnál, a költségvetési szerveknél pedig lényegében stagnálás mérhető, így előbbi területen 88,0 ezer, utóbbiban 26,5 ezer főt foglalkoztattak a megyében.

Nemzetgazdasági áganként eltérően alakult a munkaerő-felhasználás. A mezőgazdaságban 6,3%-kal, az építőiparban az ágazat hosszabb ideje tartó gyengélkedése ellenére 2,6%-kal nőtt a létszám. A megye gazdasági teljesítményét alapvetően meghatározó feldolgozóiparban szintén átlag feletti, 3,4%-os növekedés következett be, így az alkalmazásban állók száma már

felülmúlta a 44 ezret. Alágazatai közül azonban mindössze háromban, a gép-, gépi berendezés gyártásában, a járműgyártás területén, valamint az egyéb feldolgozóiparban nőtt a foglalkoztatás. Mindegyik említett ágazatban az átlagosnál kedvezőbb változás történt, közülük a járműgyártásban kimagasló, 15%-os növekedés következett be. Ez utóbbi döntő részben az autó- és alkatrészgyártás megvalósult kapacitásbővítésének eredménye. Az élelmiszeriparban elsősorban a húszágazatot érintő gyárbezárások következtében egytizedével csökkent az alkalmazásban állók száma, ami már nem érte el a négyezer főt sem.

A szolgáltatási szektorba sorolható gazdasági ágak többségében kisebb létszámot alkalmaztak a 2011. évinél. A foglalkoztatottság alakulását szervezeti változások is befolyásolták, ami a kereskedelem, gépjárműjavítás területén bekövetkezett 6,6%-os csökkenésben is szerepet játszott. Ezzel szemben a szállítás, raktározásban, valamint az információ, kommunikáció területén kimagasló, 13, illetve 11%-os bővülés történt, előbbi döntő részben vasúti fejlesztéseknek köszönhető.

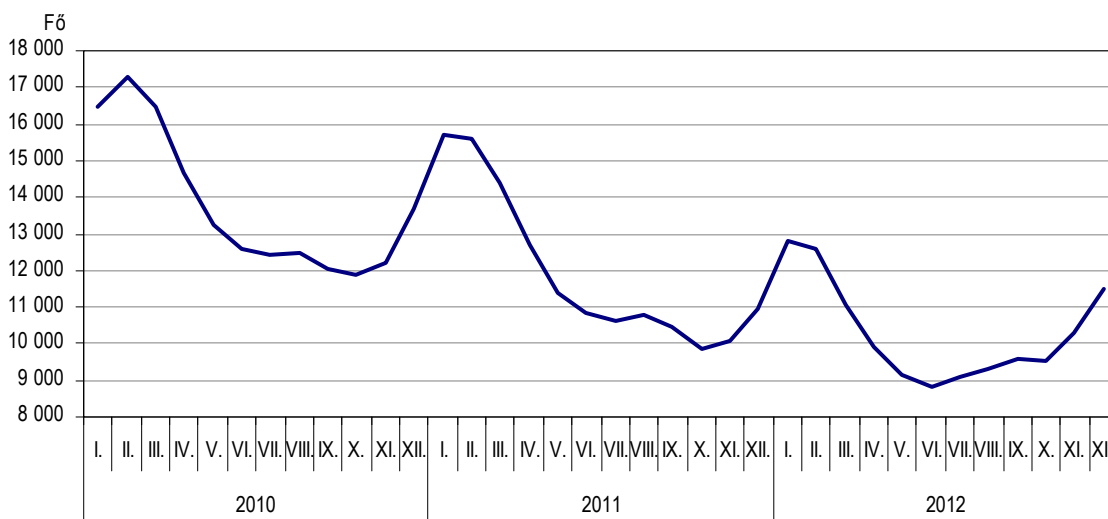
Az alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete 224,3 ezer Ft-ot tett ki, ami 8,8%-kal magasabb az előző évinél. Az emelkedés Győr-Moson-Sopron megyében volt a legnagyobb az országban, a bérszínvonal pedig mindössze a Budapestinél volt alacsonyabb. A versenyszférában 11%-os, a költségvetés területén mindössze 1,1%-os növekedés történt, utóbbit a közfoglalkoztatás is befolyásolta. A szellemi foglalkozásúak keresete 281,4 ezer, a fizikaiaké átlagosan 187,0 ezer Ft volt. Nemzetgazdasági áganként vizsgálva a legmagasabb átlagbérek mindkét körben (444,0 ezer és 224,3 ezer Ft) a feldolgozóipart jellemezték, míg a legalacsonyabb fizetést a szellemiek között a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás, a fizikaiaknál pedig a humán-egészségügyi, szociális ellátás területén dolgozók kapták.

Az adókkal és járulékokkal csökkentett, családi kedvezmény nélkül számított nettó átlagkereset 145,0 ezer Ft-ot tett ki a megyében, ami 6,0%-kal magasabb az egy évvel korábbinál.

Az elmúlt évben az alkalmazásban állók fizetésükön kívül 11,7 ezer Ft-os juttatásban részesültek, így az átlagos havi munkajövedelem nagysága 236,1 ezer Ft-ot tett ki. Az egy évvel korábbihoz viszonyítva az egyéb kifizetések összege 14%-kal csökkent, amelyet adójogszabályi változások is befolyásoltak. A kereseteken felüli juttatások az összes munkajövedelem 5,0%-át képviselték, arányuk a korábbiakhoz hasonlóan a szállítás, raktározás területén alkalmazásban állók esetében volt a legnagyobb, míg a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátásban a legalacsonyabb.

3. ábra

A nyilvántartott álláskeresők számának alakulása

A Foglalkoztatási Szolgálat adatai alapján 2012 decemberében 569,3 ezer álláskeresőt tartottak nyilván Magyarországon, 3,1%-kal többet, mint egy évvel korábban. A munkanélküliek

száma az év első tíz hónapjában kisebb, azonban novembertől már nagyobb volt az előző év azonos időszakánál. Ugyanez a tendencia figyelhető meg Győr-Moson-Sopron megyében is. Januárban még 12,8 ezren voltak munka nélkül, ezt követően az ipar jó teljesítménye, a szezonális álláslehetőségek bővülése, illetve a közfoglalkoztatás hatására csökkenő tendencia vette kezdetét, s júniusban már 9 ezer alá esett számuk. Júliustól növekedés kezdődött, így december végén 11 500 álláskeresőt regisztráltak, mely 4,8%-kal haladta meg az egy évvel korábbit, így a növekedés mértéke magasabb volt az országos átlagnál. A nyilvántartott álláskeresők gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya azonban továbbra is Győr-Moson-Sopronban volt a legalacsonyabb, 5,6%-ot tett ki.

2011 decemberéhez képest a Kapuvári térség kivételével a megye valamennyi munkaügyi kirendeltségének illetékességi területén nőtt az álláskeresők száma, legnagyobb mértékben, közel egytizeddel a Soproni körzetben. A Csornaiban elenyésző volt a növekedés (mindössze 3 fő), míg a legtöbb munkanélkülit (7010 fő) számon tartó Győri kirendeltségen 5,4%-kal többen kerestek állást, mint egy évvel korábban.

1. tábla

**A nyilvántartott álláskeresők számának alakulása munkaügyi körzetenként,
2012. december**

Kirendeltség	A regisztrált álláskeresők				
	száma, fő	a 2011. decemberi	a 2012. novemberi	számának megoszlása	közül pályakezdők aránya, %
		százalékában			
Csornai	837	100,4	130,8	7,3	11,0
Győri	7 010	105,4	105,0	61,0	10,5
Kapuvári	658	95,5	139,7	5,7	12,0
Mosonmagyaróvári	1 577	104,6	119,9	13,7	7,0
Soproni	1 418	109,6	117,1	12,3	6,6
Győr-Moson-Sopron megye összesen	11 500	104,8	111,5	100,0	9,7

Forrás: Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja.

A nők aránya az első három negyedévben jelentősen meghaladta a férfiakét, azonban az év végén már csak 51%-ot tett ki a tavalyi ilyenkorai 53%-kal szemben, mivel egy év alatt az álláskereső nők száma mindössze 0,9%-kal, a férfiaké azonban jelentősen, 9,2%-kal, emelkedett.

A fiatal munkát keresők helyzete romlott a megyében. Mind a pályakezdők, mind a 25 év alatti munkanélküliek száma az első félévben csökkent, ezt követően azonban jelentősen nőtt az előző év azonos időszakához képest. A változásban a szeptembertől indult „Első munkahely garancia” központi munkaerő-piaci program is szerepet játszott, melynek révén többen regisztráltatták magukat a kirendeltségeken. 2012 decemberében 1114 pályakezdő szerepelt a nyilvántartásokban, 56%-kal több mint egy évvel korábban, arányuk pedig 3,2 százalékponttal emelkedett. A 25 év alatti munkát keresők száma ugyanekkor 494 fővel nőtt, így december végén 1847 fiatal keresett állást a megyében, mely az összes munkanélküli 16%-át jelentette.

Az iskolai végzettség szerinti megoszlás adataiban csak kisebb változások következtek be 2011-hez képest. A munkanélküliek háromtizede legfeljebb általános iskolai, egyharmada szakmunkás, 28%-uk középiskolai bizonyítvánnyal, 8,4%-a felsőfokú végzettséggel rendelkezett. Az álláskeresők létszáma a felsőfokúak kivételével mindegyik csoportban nőtt, legjelentősebben az általános iskola 8 osztályánál alacsonyabb végzettségűek körében (9,3%).

Az időszak végén 803 betöltetlen álláshelyet jeleztek a foglalkoztatók, majd kétszázal többlet, mint egy évvel korábban. Ezáltal javultak a munkanélküliek elhelyezkedési esélyei, egy bejelentett betöltetlen helyre 14 álláskereső jutott a 2011. decemberi 18-cal szemben.

Gazdasági szervezetek

2012 végén 75,6 ezer gazdasági szervezetet regisztráltak Győr-Moson-Sopron megyei székhellyel. A vállalkozások száma 69,3 ezret tett ki, ami az országos állomány 4,2%-át jelentette. Számuk egy év alatt kétszázalékkal bővült, melynek üteme azonban valamelyest kisebb az országos átlagnál.

A vállalkozások 30–70%-os arányban társas, valamint egyéni formában voltak bejegyezve. Előbbiek körében 0,6%-os bővülés történt, így év végén 20,9 ezer szerepelt a nyilvántartásokban. A kft-k élénk alapítási kedve töretlen, a 2011. decemberinél 4,0%-kal többet regisztráltak, így részarányuk több mint kétharmadot tett ki. A második leggyakoribb társasági forma, a bt-k állománya viszont 6,6%-kal tovább csökkent. Egy százalék alatti az rt-k és a szövetkezetek hányada is. Mindkét gazdálkodási forma kedvezően változott, számuk héttel, illetve kettővel emelkedett.

A társas vállalkozások méretstruktúrája alapvetően nem változott, 99%-uk kis-, azon belül is döntően (10 fő alatti) mikrovállalkozás. Mindössze 212 (49–250 fős) középvállalkozás és 49 (250 fő feletti) nagyvállalatot regisztráltak a megyében. Míg a 0 fős és ismeretlen létszámú, valamint a nagyobb méretű cégek száma csökkent, az 1–49 foglalkoztatottal rendelkezőké összességében 1,6%-kal nőtt. Ezen belül is a 10–19 főt alkalmazók állománya bővült a leginkább, 6,1%-kal.

Az egyéni vállalkozások száma 72-vel gyarapodott, december végén mintegy 48 és fél ezret regisztráltak. 46%-uk mellék-, egyharmaduk főfoglalkozásban, s további egyötödük nyugdíj mellett folytatta tevékenységét. Az egy évvel korábbihoz képest egyedül a mellékállásban vállalkozók köre bővült, 2,4%-kal.

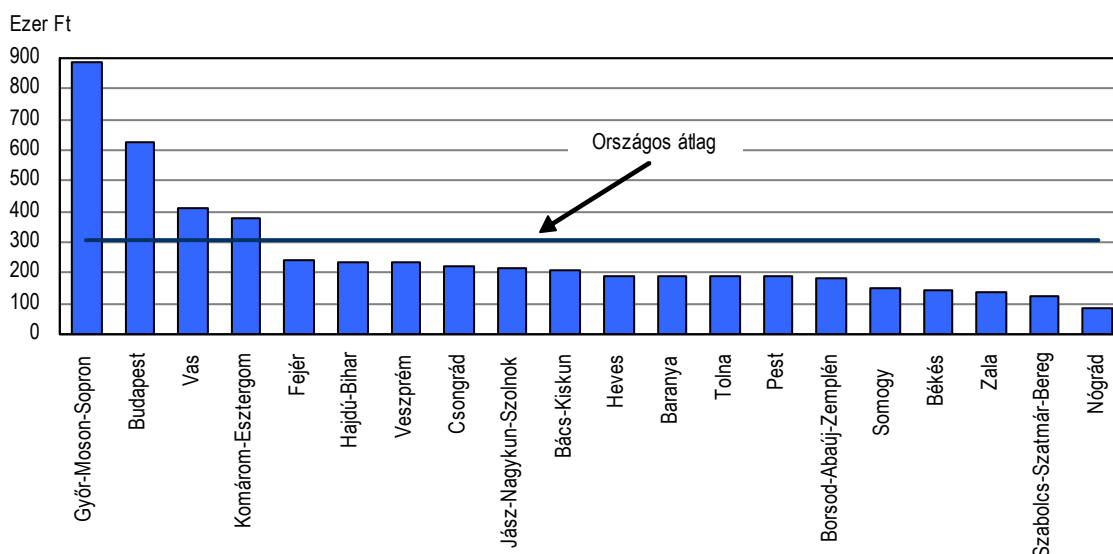
A vállalkozások több mint egynegyede a mezőgazdaság, 14%-a az ingatlanügyletek, 11%-a a kereskedelem, egytizede a tudományos és műszaki tevékenység nemzetgazdasági ágba, s további 7,0%-a az építőiparba, 5,2%-a pedig az iparba sorolódott. Közülük az ingatlanügyletek területén és a mezőgazdaságban bővült jelentősen (3,1, valamint 2,8%-kal) a szervezetek száma, ezzel szemben az építőiparban, a kereskedelemben, az iparban, illetve a tudományos és műszaki tevékenységben (sorrendben 4,0, 1,2, 0,6 és 0,5%-os) csökkenés következett be. A kereskedelemben, valamint a tudományos és műszaki tevékenységben kizárólag az egyéni vállalkozók számának fogyatkozása eredményezte az állománycsökkenést, az iparban és az építőiparban viszont ehhez a társas vállalkozások számának kedvezőtlen változása is hozzájárult.

December végén 5622 nonprofit szervezetet tartottak nyilván a megyében, mely az egy évvel korábbinál negyvennel több. A civil szervezetek 38%-a az ingatlanügyletek, 35%-a az egyéb szolgáltatás, 16%-a pedig a művészet és szabadidő ágazatba tömörült. További 5,6%-uk az oktatásban és az egészségügyben tevékenykedett. A felsorolt területek közül az oktatással és az ingatlanügyletekkel foglalkozó nonprofitok száma nőtt a legjobban (6,0, illetve 3,3%-kal).

Beruházás

A beruházási tevékenységben továbbra is fellendülés tapasztalható. A megyei székhelyű, legalább öt főt foglalkoztató gazdasági szervezetek 401,4 milliárd Ft értékű fejlesztést valósítottak meg, ami folyó áron 23%-kal nagyobb a megelőző évinél. Ezzel szemben országosan csökkent a beruházási kedv, így Győr-Moson-Sopron részesedése 13%-ra nőtt. Egy lakosra az országos átlag 2,9-szerese, 886 ezer Ft teljesítményérték jutott, mely a főváros és a megyék rangsorában az első helyet jelentette.

Egy lakosra jutó beruházási teljesítményérték megyénként, 2012

A beruházások közel kétharmadát a gép-, berendezés-, járműbeszerzések, több mint egyharmadát pedig az építések adták. Előbbiekre 24%-kal, utóbbiakra 22%-kal nagyobb összeget fordítottak, mint előző évben. A gépek, berendezések, járművek 82%-a importból származott, mely 28%-kal nőtt. A belföldi beszerzések jóval kisebb mértékben, 9,4%-kal bővültek.

A fejlesztések 86%-át az ipar kötötte le, mely döntően a feldolgozóiparban realizálódott, ahol a ráfordítások 71%-át kitevő gépbeszerzések 29%-kal, az építések pedig ennél is nagyobb mértékben, 46%-kal növekedtek. A háttérben az AUDI gyár bővítése, fejlesztése áll, melynek következtében a feldolgozóipari befektetések 84%-át koncentráló közúti gépjárműgyártás alágazatban az investált összegek 44%-kal – ezen belül a háromtizedes részesedésű építések 63%-kal – nőttek. További jelentősebb, 4,1%-os részarányú befektetés a szállítás és raktározás nemzetgazdasági ágban történt, ahol összességében 2,3%-kevesebbet költöttek ilyen célokra. A beruházásokból jóval kisebb szeletet képviselő területek közül az információ és kommunikációban a korábbi 1,9-szeresére, az ingatlanügyletekben, a közigazgatásban, valamint a művészet és szabadidő ágban egyaránt 1,3-szeresére bővültek a fejlesztések, de a kereskedelemben és az építőiparban is (együtizedes, illetve 7,9%-os) növekedés következett be.

Mezőgazdaság

2012-ben valamivel nagyobb területen, az előző évinél negyedével kevesebb gabona termett. A kedvezőtlen időjárás nemcsak a búza, hanem valamennyi fontosabb őszi betakarítású növény termését kedvezőtlenül befolyásolta, kukoricából az utóbbi évek egyik legkisebb mennyisége termett.

Az előzetes adatok alapján Győr-Moson-Sopron megyében a kukorica, a repce és a lucernaszéna kivételével nőtt a fontosabb növényi kultúrák betakarított területe, ugyanakkor az aszályos időjárás miatt a 2011. évinél szerényebb termés mellett alacsonyabb termésátlagok is adódtak. Egyedül a repce hektáronkénti hozama maradt változatlan. A búza 5,4%-kal nagyobb területről a szokottnál korábban került a magtárakba, de 19%-kal rosszabbul „teljesített”. Hektáronként átlagban 3,8 tonnát hozott, ami kedvező időjárás esetén korábban az 5 tonnát is elérte. A kukorica az egy évvel korábbi rekordtermés után változatlan betakarított területről mintegy 15%-kal kisebb termést és termésátlagot produkált, de országos összehasonlításban még így is a legmagasabb hozamot mutatta.

A növénytermesztés szerkezetében a kalászos gabona- és kukorica mellett a biodízel gyártás indulásával az olajnövények szerepe megerősödött. Az őszi búza és az egyéb gabonanövények számára kitűnő előveteménynek számító repcét az utóbbi években már 17 ezer hektár feletti területről takarították be, de a napraforgó vetésével is folyamatosan gyarapodó területet hasznosítanak. A virágzást kedvezőtlenül befolyásoló csapadékhiány következtében learatott 43 ezer tonna repce hektáronként 2,5 tonnás hozamot eredményezett, ami így is valamivel magasabb volt az országosnál. Napraforgóból az egy évvel korábinál nagyobb területről kevesebb magot takarítottak be, de a hektáronkénti 2,3 tonna termés a repcéhez hasonlóan kedvezőbb mint országos átlagban.

A „kvótarendszer” bevezetésével minimálisra szűkült cukorrépa termőterület 2012-ben mintegy háromtizedével bővült a megyében. A rendkívül száraz időjárás miatt azonban hozama jelentősen elmaradt a sokéves átlagtól, cukortartalma viszont a szokásos mértéket jelentősen meghaladta.

Az elmúlt évben is Győr-Moson-Sopron rendelkezett a legnagyobb burgonyatermelő területtel a Dunántúlon. A termés azonban egyötödével, a hektáronkénti hozam közel negyedével csökkent 2011-hez viszonyítva, de ugyanakkora területről csupán Komárom-Esztergom és Hajdú-Bihar megyében gyűjtöttek össze több gumós növényt.

Miközben országosan egyre fogyatkozó a sertések száma, Győr-Moson-Sopron megyében tovább nőtt a tartási kedv. 2012. december elsején az előző évhez képest 16 ezerrel, a két évvel korábbihoz viszonyítva pedig 36 ezerrel több sertést neveltek. A közel 200 ezres állomány valamivel több mint hattizedét a korábbihoz hasonlóan most is gazdasági szervezetek hizlalták és számuk is csak ebben a körben gyarapodott, miközben az egyéni gazdálkodók tizedével kevesebb állatot tartottak. A szaporulatot adó anyakoca állomány is nőtt, az egy évvel korábinál 5,6%-kal többet írtak össze.

A szarvasmarhatartást az egyéni gazdák és a gazdasági szervezetek is kedvezőbbnek ítélték meg a korábbiaknál és egy hároméves csökkenési periódust 2011-től ismét élénkülés követett. A 2012 decemberében számon tartott 58 ezres állomány egy év alatt 4900 jószággal gyarapodott. Héttizedük gazdasági szervezeteknél, háromtizedük egyéni gazdaságoknál található.

A juhok száma a megyében évek óta 7–8 ezer között alakult. 2012 decemberében az állomány négyötödével az egyéni gazdálkodók rendelkeztek.

A helyi feldolgozóipari háttér egyre romló helyzete ellenére a baromfityenyésztésben 2012-ben nem történtek alapvető mennyiségi változások. A húsgazatban végbemenő kedvezőtlen folyamatokat az ágazat, a tojás felvásárlási árának jelentős emelkedését kihasználva, némi szerkezeti változtatással próbálta meg kiegyensúlyozni. A tyúkállomány a megelőző évihez viszonyítva nem fogyott számottevően, viszont a tojóké ezen belül több mint egytizedével nőtt, s így a megyében tartott közel 1,3 millió tyúkféle mintegy kétharmadát tette ki. 2011-től az egyéni gazdaságokban egyre kevesebb, a gazdasági szervezetekben viszont egyre több szárnyast neveltek. 2010 decemberében tízből még négyet, két évvel később már csak hármat tartottak háztáji gazdálkodással.

2. tábla

Állatállomány, december 1.

(ezer db)

Megnevezés	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Szarvasmarha	58	58	56	50	53	58
Ebből: tehén	24	25	23	21	23	24
Sertés	183	155	162	158	178	194
Ebből: anyakoca	14	11	12	10	11	12
Juh	7	8	7	8	8	9
Tyúkféle	1 307	974	1 245	1 185	1 260	1 259
Pulyka	666	533	557	537	538	456
Méhcsalád	41	14	14	22	22	28

A megye baromfitartói 2012. december elején 456 ezres pulykaállománnyal rendelkeztek, ami az országos 16%-a, Vas és Békés után a harmadik legnagyobb a megyék között. A piaci viszonyokhoz igazodva 15%-kal kevesebb szárnyast neveltek a megyében. A nagyobbrészt húsupért tartott pulykák tenyésztését döntően továbbra is a gazdasági szervezetek (96%-ban) végezték, de állományuk 2011 és 2012 között az egyéni gazdaságokban közel meghétszereződött. A liba és kacsatartás kizárólag az egyéni gazdaságokra korlátozódik a megyében. Számuk 2012 decemberében mindkét vonatkozásban 19 ezer körül alakult.

Az egyéb állatfajokat tekintve ismét népszerűbbé vált a háziyúltenyésztés, állományuk egy év alatt megduplázódott. A jelentős méhpusztulással járó betegségek és a kedvezőtlen időjárás az elmúlt évek során sok esetben nehezítették a méhészek helyzetét. A méhcsaládok száma 2008-ra két évig tartó mélypontra zuhant a megyében, 2010-től azonban már mutatkoztak a méhészet újbóli megújulásának jelei. Ezt követően 2011-ben kisebb növekedés következett, 2012-ben pedig a méhcsaládok száma újra megközelítette a 28 ezret.

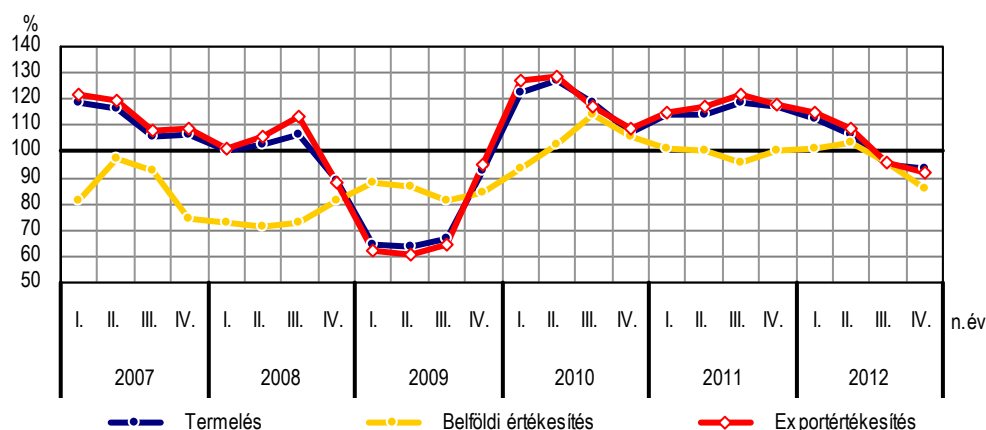
Ipar

2012-ben a megyébe települt, 4 főnél többet foglalkoztató ipari vállalkozások termelése 2,0%-kal meghaladta a 2011. évit. A kibocsátás volumene az első két negyedévben még növekedést jelzett, a harmadikban és a negyedikben a teljesítmény már elmaradt az egy évvel korábbtól, míg országosan éves szinten 1,7%-os csökkenést mutatott. Az egy lakosra jutó 5425 ezer Ft termelési érték a megyék közül Komárom-Esztergom után a továbbra is a második legnagyobb volt és az országos mutató majdnem két és félszeresét érte el.

A megyében bejegyzett, 49 főnél nagyobb létszámmal működő szervezetek 2350 milliárd Ft termelési értéket állítottak elő. A növekedés mértéke ebben a körben nem érte el a két százalékot sem, míg a hasonló méretű ipari vállalkozások produktuma országosan ugyanilyen mértékben (1,8%-kal) csökkent. Az export növekedési ütemének jelentős mérséklődése mellett a belföldi piacok kis mértékben, de tovább szűkültek a megyében. Előbbi viszonylatban 2,9%-kal nőttek, utóbbiban 3,7%-kal mérséklődtek az eladások. Országosan a kivitel stagnálásával lehetett számolni, míg a belföldi értékesítés 2,9%-kal elmaradt az egy évvel korábbtól.

5. ábra

**Az ipari termelés és értékesítés volumenindexei
(előző év azonos időszaka = 100,0)***

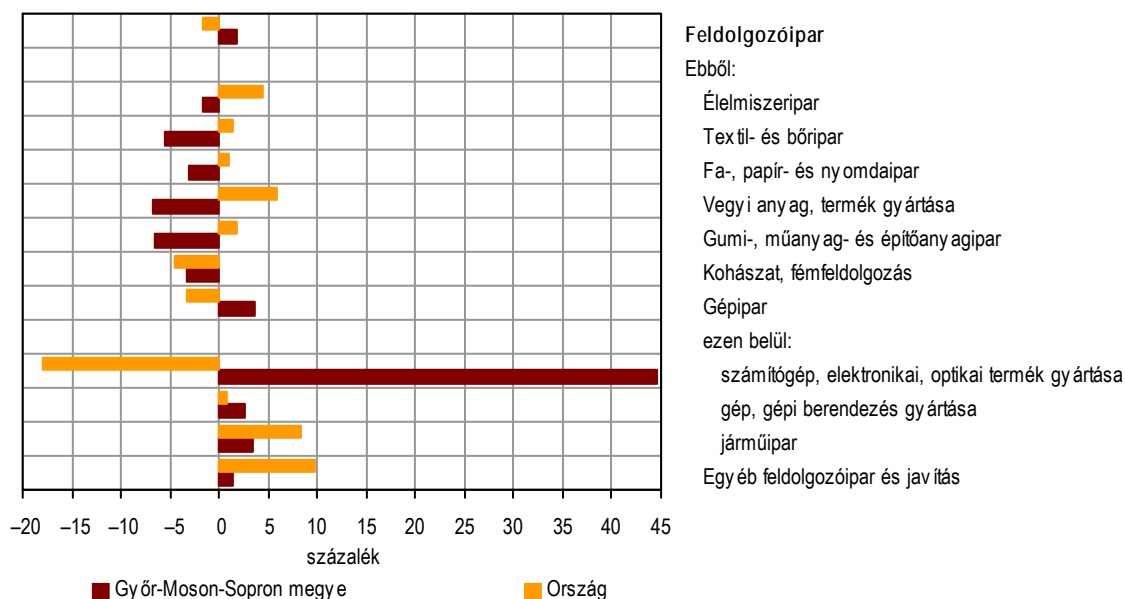
* 2009. I. negyedév től víz- és hulladékgazdálkodás nélkül.

A feldolgozóipar a termelés 97%-át adta. A gépipar ebből 1897 milliárd Ft-tal, a járműipar azon belül egyedül 1820 milliárddal részesedett, de utóbbi, magas kiviteli arányából adódóan, az ipari exportból is meghatározó arányt (84%-ot) képviselt. A járműgyártás kibocsátásának növekedési üteme 2010 és 2012 között évről-évre mérséklődött, de az ipar átlagát mindvégig felülmúlta. A többi gépipari ágazat közül, élénkülő piacai következtében egyedül a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása produkált kiemelkedő termelésnövekedést, a gép, gépi

berendezés gyártásáé szerény, de átlagot meghaladóan bővült, míg a villamos berendezés gyártásának korábinál kisebb teljesítménye piaci hatások mellett adminisztratív intézkedésekkel (székhelyváltoztatás) is magyarázható. A többi feldolgozóipari ág termelési volumene az egyéb feldolgozóipar és javítást kivéve 3–12% közötti mértékben csökkent. Közülük a vegyi anyag-termék gyártásában, valamint az egyéb feldolgozóipar és javításban az előző évhez viszonyítva csupán a kivitel növekedése folytatódott, a belföldi értékesítés mintegy kétharmadára visszaesett, míg a fa-, papír- és nyomdaiparban utóbbi relációban lehetett javulást megfigyelni. A fennmaradó négy feldolgozóipari ágban sem a külföldi sem a belföldi eladások volumene nem érte el az egy évvel korábit. A gumi-, műanyag- és építőanyag iparban elsősorban az export szűkülése, míg a textiliparban inkább a belföldi értékesítési lehetőségek romlása fékezte a termelést. Az ipari kibocsátás 4,1%-át kitevő élelmiszeripar teljesítményét az egyre jobban leépülő húsipar gazdasági helyzete kedvezőtlenül befolyásolja, de az ágazaton belül kisebb volumenű terméket állítottak elő az egyéb élelmiszerek gyártásában és az italgyártásban is. A húsipari terület három éve még az élelmiszeripar termelésének több mint ötödét adta, de aránya 2012-re 6,7%-ra esett vissza. A kohászat, fémfeldolgozásban 3,2%-kal csökkent a teljesítmény, belföldi értékesítése ennél kisebb mértékben mérséklődött, miközben exportja megközelítőleg az előző évi szinten maradt. A megye iparát a járműgyártás határozza meg. Súlya a gazdasági válság okozta visszaesést követően 2011-re és 2012-re 77%-ra módosult. A feldolgozóipar szegmensei közül érezhető növekedés csupán itt volt tapasztalható, miközben a termelés jóval kisebb szeletét adó ágazatok közül az élelmiszeripar csakúgy, mint a vegyipar vagy a gumi-, műanyag- és építőanyag ipar, már több éve egyre kisebb arányban részesedik a kibocsátásból.

6. ábra

A feldolgozóipar termelésének változása ágazat szerint, 2012
(előző év = 100,0)

A megye sajátos szerkezettel rendelkező iparában 2012-ben végbemenő termelési folyamatok jellege alapvetően eltért az országosan megfigyeltétől. Hat feldolgozóipari ágazatban azzal ellentétben, ötben azonos irányú változások zajlottak. Utóbbiak közé az egyéb feldolgozóipar és javítás mellett a járműipar, a gép, gépi berendezés gyártása, a kohászat, fémfeldolgozás, valamint a villamos berendezés gyártása tartozott. Miközben Győr-Moson-Sopron megyében a járműgyártásnak köszönhetően nőtt, ugyanakkor országosan a megyeinél jóval nagyobb súlyt képviselő számítógép, elektronikai, optikai termék gyártásának betudhatóan csökkent a gépipar teljesítménye. Országosan jellemzően jóval több területen bővült a kivitel,

mint a megyében, de érdemes kiemelni, hogy a megye élelmiszeriparában mutatkozó negatív változásokkal szemben országosan nemcsak a termelés és a belföldi értékesítés nőtt, hanem az export is dinamikusabban fejlődött.

Az ipari termelés alakulására a hazai eladások volumenváltozása 2012-ben is jóval szerényebb befolyást gyakorolt, mint az értékesítésben döntő súlyt képviselő kivitel. Mindez a feldolgozóipar ágazatainak többségénél is igaz. Számos ágazat exportaránya – többek között a járműipar, a számítógép, optikai termék gyártásáé vagy az egyéb feldolgozóipar és javításé – jóval meghaladta a kilenczetedet. A kitüntetett szerep mégis a járműgyártásé, mivel egyedül adta az ipari kivitel 84%-át.

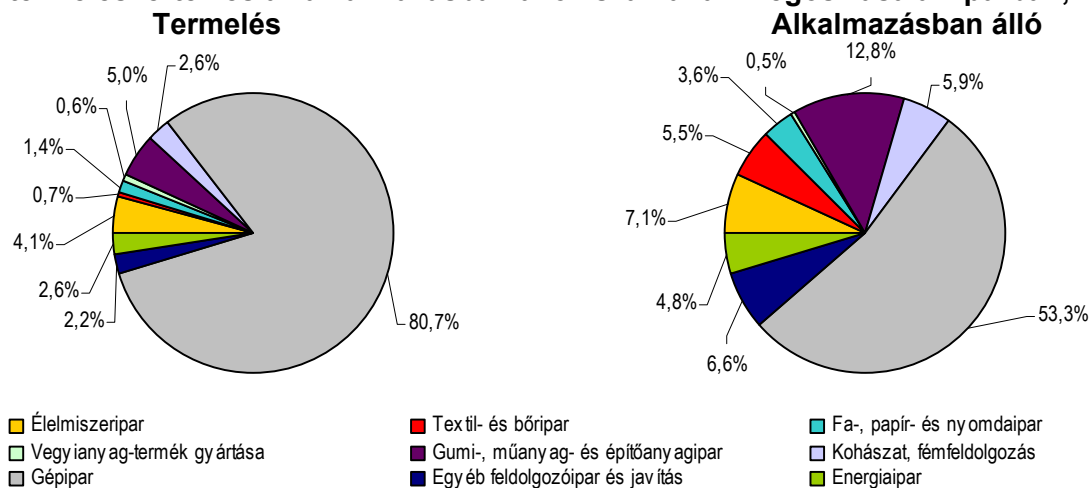
A belföldi értékesítésből származó 299 milliárd Ft bevétel mintegy harmada az energiaipari, közel negyede a gépipari vállalkozások elszámolásában jelentkezett, de utóbbihoz hasonló arányban részesedtek az élelmiszeriparban működő szervezetek is. A hazai eladásokból származó összegek további 13%-a a gumi-, műanyag- és építőanyag iparhoz, 5,6%-a a kohászat, fémfeldolgozáshoz kapcsolódott.

A 2074 milliárd Ft exportbevétel túlnyomó része a járműipari tevékenység eredménye, mellette 2–3%-ot meghaladó bevételrészrel mindössze a gumi-, műanyag- és építőanyag ipar, az egyéb feldolgozóipar és javítás, valamint a kohászat, fémfeldolgozás rendelkezett.

A megyei székhelyű energiaipari vállalkozások eladásaiból származó összeg összehasonlításon számolva valamelyest mérséklődött. A gépipar mindkét értékesítési irányt tekintve pozitívan zárta az évet, azon belül a járműipar növelte belföldi eladásait és kivitele is átlagot meghaladóan bővült. Az élelmiszeripar az átlagnál jóval visszafogottabb piaci eredményt tudott csak felmutatni, de a tavalyinál kisebb eredményt ért el az értékesítésben a gumi-, műanyag- és építőanyag ipar, valamint a kohászat, fémfeldolgozás is. A felemás teljesítményt nyújtó egyéb feldolgozóipar és javítás növelte exportját, miközben belföldi eladásai kevesebb, mint kétharmadára estek vissza.

7. ábra

A termelési érték és az alkalmazásban állók számának megoszlása az iparban, 2012*

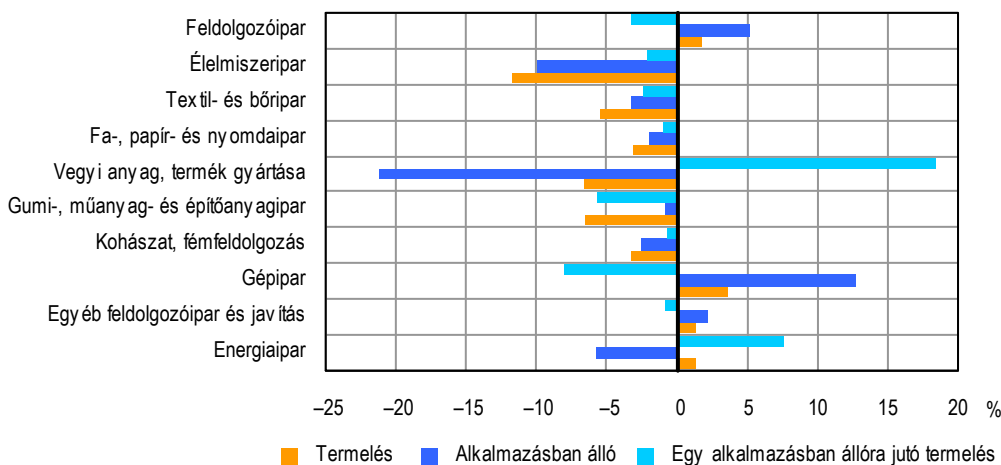
* A legalább 49 főt foglalkoztató, Győr-Moson-Sopron megyei székhelyű vállalkozások adatai.

A teljes ipari vertikumban a kibocsátás növekedésénél nagyobb ütemben bővült a foglalkoztatottak száma, ennek következtében 2,7%-kal csökkent az egy alkalmazásban állóra jutó termelés, melynek összege meghaladta a 60 millió Ft-ot. Az energiaiparban 33 millió Ft-ot tett ki, míg a feldolgozóipari ágazatokat véve 7,6 millió Ft (textilipar) és 108 millió Ft (járműgyártás) között szóródott. A termelékenység mindössze a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártásában (38%), a vegyianyag-termék gyártásában (18%), valamint az energiaiparban (7,6%) emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. Első esetben létszámgyarapodás és jelentős teljesítménynövekedés következtében, második esetben a

kibocsátás visszaesését meghaladó létszámfogyás mellett, végül az energiaiparban bővülő termelés és csökkenő foglalkoztatás eredményeként.

8. ábra

A termelés, a termelékenység és az alkalmazásban állók számának változása, 2012

Az egy alkalmazásban állóra jutó teljesítmény a járműgyártásban csökkent a legnagyobb mértékben (10%-kal), de az átlagosnál jobban mérséklődött a gumi-, műanyag- és építőanyag iparban, továbbá a gép, gépi berendezés gyártásában is. A gépipart és azon belül is elsősorban a járműgyártást a termelés növekedését jóval meghaladó 13, illetve 15%-os létszámbővülés jellemezte, de számottevően emelkedett a gép, gépi berendezés gyártásában és a számítógép, elektronikai optikai termék gyártásában is. A feldolgozóipari ágazatok nagyobb hányadánál azonban 2012-ben kevesebben dolgoztak, mint egy évvel korábban. A húsiiparban zajló folyamatok következményeként egytizedével csökkent az élelmiszeripar alkalmazottainak száma is.

Építőipar

2012-ben a gazdasági ág mindössze öt megyében és a fővárosban produkált kisebb-nagyobb mértékű növekedést, országosan azonban 4,4%-os mérséklődést regisztráltak. Tolnában közel háromnegyedére esett vissza a teljesítmény. Nem volt ritka a 10%-ot meghaladó csökkenés, Vasban azonban a vasútfejlesztések lendületet adtak az építéseknek.

Győr-Moson-Sopron megye építőiparában 2012-ben sem történt fordulat, mindössze a III. negyedévben mutatkozott élénkülés az előző év azonos időszakához képest. A megyei székhelyű, legalább öt főt foglalkoztató vállalkozások termelésének értéke 55 milliárd Ft-ot tett ki, melynek volumene az országosnál nagyobb mértékben, 8,9%-kal csökkent. Egy lakosra jutó összege (121 ezer Ft) ennek ellenére meghaladta a megyék fővárossal együtt számított átlagát.

A 2011. év végén még érvényben lévő, jelentős összegű szerződésállományának betudhatóan az építőipar három ágazata közül a 11 milliárd Ft-os értéket előállító épületek építése területén történt növekedés, azon belül – építési főcsoportjait tekintve – az épület kivitelezések (9,5 milliárd Ft) jelentették a munkák zömét, míg az egyéb építmények létesítése jóval kisebb hangsúlyt kapott az egy évvel korábinál.

Az előző esztendővel ellentétben 2012-ben a speciális szaképítési tevékenység volumene csökkent, az ágazat súlya ennek ellenére néhány százalékponttal mégis növekedett és továbbra is ez a terület adta az építőipari teljesítmény több mint felét. Szakterületei közül az épületgépészet bírt a legnagyobb jelentőséggel, 22 milliárd Ft-os termelési értéket produkálva. A befejező építés és az egyéb speciális szaképítés munkáira az év során együtt mintegy 6,6 milliárdot könyveltek el. Az itteni megbízások értéke a korábbi évhez viszonyítva jelentősen

megnőtt, amely némileg ellensúlyozta a 2011. évinél kisebb volumenű épületgépészeti és bontási munkákat.

A 14 milliárd Ft-os értéket adó egyéb építmény építése ágazat súlya az út, vasút építések, valamint a közműfejlesztések több éve tartó visszaesésével fokozatosan mérséklődött. 2008-ban még az építőipari teljesítmény 36%-át tette ki, ami négy év alatt 26%-ra módosult. Mindkét fő kivitelezési területe, az út, vasút építés és a közműépítés is hasonló mértékben (3,8 százalékpontot) veszített jelentőségéből.

3. tábla

Az építőipari termelés alakulása alágazatok szerint

(százalék)

Ágazat	Építőipari termelés			
	2011		2012	
	megoszlása	volumenindexe, 2010 =100,0	megoszlása	volumenindexe, 2011 =100,0
Épületek építése	18,4	78,6	20,5	102,6
Egyéb építmény építése	28,7	89,3	25,9	82,1
Ebből: út, vasút építése	6,7	90,1	6,4	86,6
közműépítés	21,0	88,9	19,1	83,0
Speciális szaképítés	52,9	118,5	53,6	92,0
Ebből: bontás, építési terület előkészítése	3,6	100,4	1,4	35,6
épületgépészeti szerelés	40,7	128,2	40,2	89,6
befejező építés	5,1	97,9	6,8	121,1
egyéb speciális szaképítés	3,5	85,2	5,2	134,4
Építőipar összesen	100,0	99,8	100,0	91,1

Az említett változások következtében számottevően megváltozott a termelés szerkezete. Az elmúlt négy év távlatában vizsgálva az egyéb építmények építésének rovására (36-ról 26%-ra csökkent) kerültek egyre inkább előtérbe a speciális szaktudást igénylő feladatok (43%-ról 54%-ra nőtt), miközben az épületépítések súlya gyakorlatilag alig változott. Az építési főcsoportokhoz kapcsolódó teljesítmények egymáshoz viszonyított aránya is módosult. 2008–2012 között az épületek építéséhez kapcsolódó kivitelezések részaránya 56%-ról 60%-ra nőtt, az egyéb építményekhez köthetőké pedig 44%-ról 40%-ra csökkent.

A vállalkozások között kialakult „munkamegosztás” nem sokat változott. A legalább félszáz főt foglalkoztató építőipari vállalkozások adták a termelés több mint felét. Ugyanakkor a 10–49 fős szervezetek az összteljesítmény közel egyharmadával, az ennél is kisebbek pedig 15%-ával járultak hozzá a produktumhoz, miközben előbbieket az építőipari szervezetek harmadát, utóbbiak pedig több mint hattizedét képviselték. Ebből következően az egy vállalkozásra jutó termelés értéke a szervezetek mérete szerint jelentős eltéréseket mutatott. Az átlagmutató a legkisebbeknél nem érte el a 29 millió Ft-ot, a 10–49 fősek esetében már 117 millió Ft-ot tett ki, míg az ennél is nagyobbaknál átlagban 2,4 milliárd Ft körül alakult.

Az eltérő méretű építőipari szervezetek – az ágazatokat véve – termelési szerkezetükben is különböztek egymástól. Miközben a mikrovállalkozások teljesítményének héttizede a speciális szaképítésekkel volt összefüggésben, addig az út, vasút, valamint közműépítésekben nem jutottak jelentős szerephez, mivel az útépitéseknél a 10–49 fős, a közműfejlesztésekben a 49 főnél többet foglalkoztatók domináltak. Az épületek építése a 10–49 fős vállalkozások körében bírt a legnagyobb jelentőséggel, az egyéb építmények létesítése pedig, a közműépítésekkel összefüggésben, az előbbieknél is nagyobb létszámmal működőknél.

A Győr-Moson-Sopron megyei építőipari vállalkozások 2012-ben összehasonlítható áron számolva, az előző évinél 16%-kal kisebb értékben kötöttek új szerződéseket. A közműépítésekre vonatkozó üzletkötések 13%-kal, a lakó- és nem lakó épületek kivitelezését célzó 18%-kal kisebb összeget tartalmaztak, mint egy évvel korábban, de több mint tizedével kevesebb igény fogalmazódott meg az út, vasút építésekre szóló megállapodásokban is.

Év végén az addig szerződött feladatokból a következő időszakra áthúzódóan a 2011. évinél közel négytizedével kisebb összeget tartalmazó szerződésállomány maradt, így ez most sem az építőipar jövőbeni javulásának irányába mutatott.

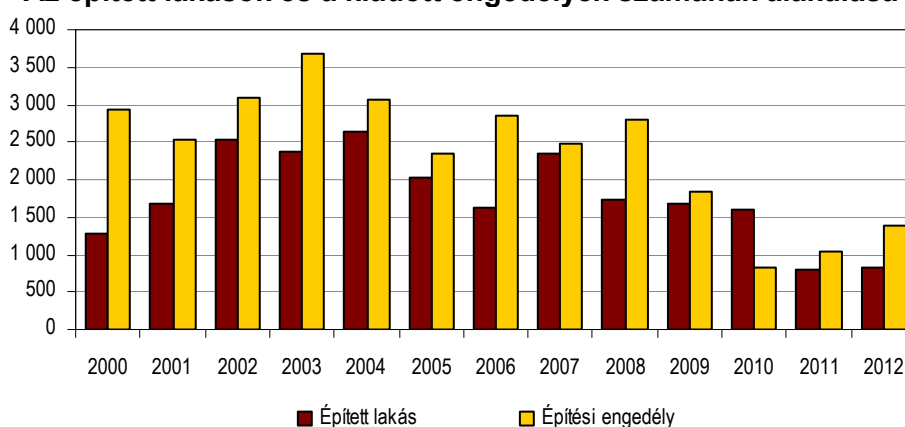
Lakásépítés

2012-ben folytatódott a lakáspiaci dekonjunktúra az országban. Összesen 10 és félezer lakás kapott használatbavételi engedélyt, ami az egy évvel korábbi rendkívül alacsony szintnél is kevesebb. Minden második megyében csökkenés következett be, azonban a legnagyobb visszaesés a fővárosban történt, ahol alig fele annyi lakást fejeztek be, mint az előző évben.

Győr-Moson-Sopron megyében némi bizakodásra adhat okot, hogy kismértékben ugyan, de nőtt az építési kedv. Az elmúlt évben 830 lakás épült, harminccal több, mint az évtizedes mélypontot jelentő 2011-ben. Tízezer lakosra jutó számukat tekintve (18) egyedül Pest megyében (22) volt kedvezőbb a helyzet az országban.

9. ábra

Az épített lakások és a kiadott engedélyek számának alakulása

A lakások mintegy kétötöde Győrött és Sopronban épült, előbbi városban majd háromnegyedével, utóbbiban közel négytizedével több kapott használatbavételi engedélyt, mint egy évvel korábban. A községekben ezzel szemben számottevő csökkenés következett be, a falvak mindössze 55%-ában történt átadás. Közülük a legtöbb lakás a szlovák határ közelségének pozitív hatását élvező Rajkán (56), valamint Győrújbaráton és Harkán (19–19) épült.

A vállalkozások újra növelték jelenlétüket a lakáspiacon, tavaly több mint kétszer annyi, összesen 107 lakást építettek, ezzel szemben a lakosság körében csökkent az építési kedv. Mindezek következtében az új otthonok átlagos alapterülete 6 m²-rel 110 m²-re csökkent, amit az egy- és kétszobás lakások számának, valamint súlyának növekedése is befolyásolt. Ennek ellenére továbbra is a nagyobb méretű lakások a preferáltak, közel hattizedükben ugyanis legalább négy szobát alakítottak ki.

A lakások döntő része, 85%-a saját használatra készült. A vállalkozások nagyobb szerepvállalásának hatására jelentősen nőtt a piaci célú, értékesítésre vagy bérbeadásra szánt új lakások hányada, így az elmúlt évben együttes arányuk 15%-ot tett ki.

2012-ben az építési engedélyek száma országosan lényegében megegyezett az épített lakásokéval. Összesen 10 600 lakás építését tervezték, ami 15%-kal kevesebb az egy évvel korábbinál. Kedvező változás mindössze négy megyében következett be, közülük Győr-Moson-Sopronban is, ahol 1383, közel harmadával több engedélyt adtak ki, mint 2011-ben. Tízezer lakosra vetített számuk (31) itt volt a legmagasabb az országban.

Az engedélyek döntő részét, több mint kétharmadát a megye három legnagyobb városában, valamint Rajkán adták ki. A társasházi formában tervezett lakások szinte mindegyike e négy

település valamelyikén épülhet meg, számuk az átlagosnál is jóval nagyobb mértékben nőtt egy év alatt, ami az értékesítésre szánt otthonok gyakoribbá válását jelzi előre.

2012-ben összesen 698 nem lakóépületre adtak ki engedélyt a megyében, közel háromötödével többre, mint egy évvel korábban. Az engedélyek 15%-a mezőgazdasági, 11%-a pedig ipari épületre, raktárra szólt.

Az elmúlt évben 61 lakás szűnt meg Győr-Moson-Sopron megyében, 9-cel kevesebb, mint 2011-ben. A megszűnés oka az esetek 36%-ában avulás, közel harmadában pedig lakásépítés volt.

Turizmus

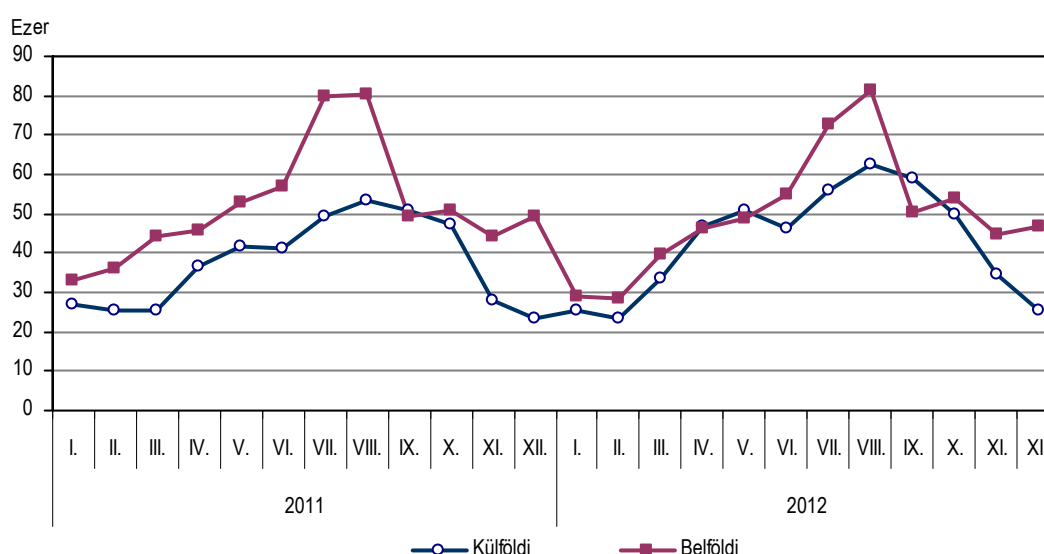
Az elmúlt évben a Győr-Moson-Sopron megyei kereskedelmi szálláshelyeken 472 ezren 1111 ezer éjszakára szálltak meg, ami a vendégéjszakák száma alapján az országos forgalom 5,1%-át jelentette. A belföldi turisták elmaradása miatt az egy évvel korábinál valamelyest kevesebben látogattak a megyébe, az erőteljes külföldi keresletnövekedésnek köszönhetően azonban az éjszakák száma 3,6%-kal bővült. Országosan a külföldi érdeklődés szintén nőtt, emellett viszont a belföldi alig változott, így a megyeinél nagyobb, 4,8%-os forgalomélénkülés következett be.

A belföldi vendégkör szűkülése révén egyre kevésbé meghatározó, a vendégek számából 51%-kal, az éjszakákból 54%-kal részesedett. Az egy évvel korábinál 7,3%-kal kevesebb magyar turista, 4,2%-kal kevesebb éjszakára foglalt szállást a megyében. Ezzel szemben külföldről 7,6%-kal többen, 14%-kal hosszabb időre érkeztek. A belföldiek átlagosan két és fél éjszakára, a külföldiek 2,2 éjszakára maradtak.

A külföldiek négyötöde valamely uniós országból kereste fel megyénket. Ezen belül 36%-uk Németországból, 18%-uk a szomszédos Ausztriából, s 16%-uk Romániából érkezett. A németek közel háromtizedével többen, harmadával több napra igényeltek szállást, az osztrákok és a románok azonban kevesebben és rövidebb időre érkeztek. Ezen felül az Európai Unió tagállamai közül elsősorban Csehországból, Szlovákiából, Olaszországból, valamint Lengyelországból látogattak ide jelentősebb számban, s huzamosabb időre. Emellett az ukrán turisták érdeklődése jelentős. A kiemelt országok közül a lengyel vendégek tartózkodtak a leghosszabb, s az ukránok a legrövidebb ideig (átlagosan 3,1, valamint 1,1 éjszakát).

10. ábra

A vendégéjszakák számának alakulása

A vendégek több mint háromnegyede a szállodákat részesítette előnyben, ahol az egy évvel korábinál 3,6%-kal kevesebben, 1,3%-kal több éjszakát töltöttek el. Míg a külföldi vendégkör

6,3%-kal bővült, s foglalásaik száma 15%-kal nőtt, a hazai turisták érdeklődése számottevően csökkent: a vendégek száma 13%-kal, az éjszakáké 8,6%-kal maradt el a 2011. évitől. A hotelek közül a háromcsillagos egységek a legkedveltebbek, ahol a forgalom 55%-a realizálódott, a szintén népszerű négycsillagos szállók pedig 32%-kal részesedtek. Előbbiek 8,0%-kal nagyobb, utóbbiak viszont több mint tizedével kisebb forgalmat bonyolítottak, mint 2011-ben. A panziók 14%-kal, a kempingek 6,4%-kal több vendégéjszakát regisztráltak. A kisebb forgalmú közösségi szállások közel egyötödös bővülést könyvelhettek el. Az üdülőházakat felkeresők száma nőtt ugyan, az eltöltött éjszakáké azonban egy százalékkal csökkent.

A vendégéjszakák száma alapján a forgalom egynegyede az idegenforgalmi főszezonban, azaz július–augusztusban, további 19%-a az utó-, s 18%-a az előszezonban realizálódott. Az idényen kívüli fél év alatt a szállásokon az éjszakák 38%-át regisztrálták. Leginkább (7,5%-kal) a szeptemberi és októberi hónapokat jelentő utószezonban nőtt az eltöltött éjszakák száma, de az elő- és a főszezonban is jelentős (4,4, illetve 3,9%-os) növekedés történt. Az idényen kívüli időszakban alig (1,3%-kal) bővült a turizmus. A nyári időszak egyértelműen élénkebb forgalomról tanúskodik, mely azonban éves szinten jóval kiegyenlítettebb eloszlású, mint a kiemelkedő vízi attrakcióval rendelkező (pl. Balaton parti) térségekben.

A szálláshelyek átlagosan 44%-os szoba- és 29%-os férőhely-kihasználtsággal üzemeltek, ami az egy évvel korábbinál 8,1, valamint 3,8%-kal kedvezőbb. A hotelszobák foglaltsága átlagosan 49%-os, a legmagasabb, 55%-os a négycsillagos egységekben volt. Míg a szállodák 35%-os, a panziók jóval kisebb, egyötödös férőhely-lekötöttséggel működtek. A közösségi szállások kapacitáskihasználtsága ennél valamelyest kedvezőbb, ellenben a kempingeké és az üdülőházaké alacsonyabb volt. A panziók látogatottsága egy év alatt 16%-kal javult, a többi egyéb szállástípusé viszont romlott.

Az elmúlt évben a megye kereskedelmi szálláshelyei 12,3 milliárd Ft bevételt realizáltak, folyó áron 2,0%-kal többet, mint egy évvel korábban. A bevételek 53%-a szállásdíjból, egyharmada vendéglátásból származott. Előbbiből több mint tizedével nagyobb, ezzel szemben utóbbiból 7,1%-kal kisebb összeg folyt be.

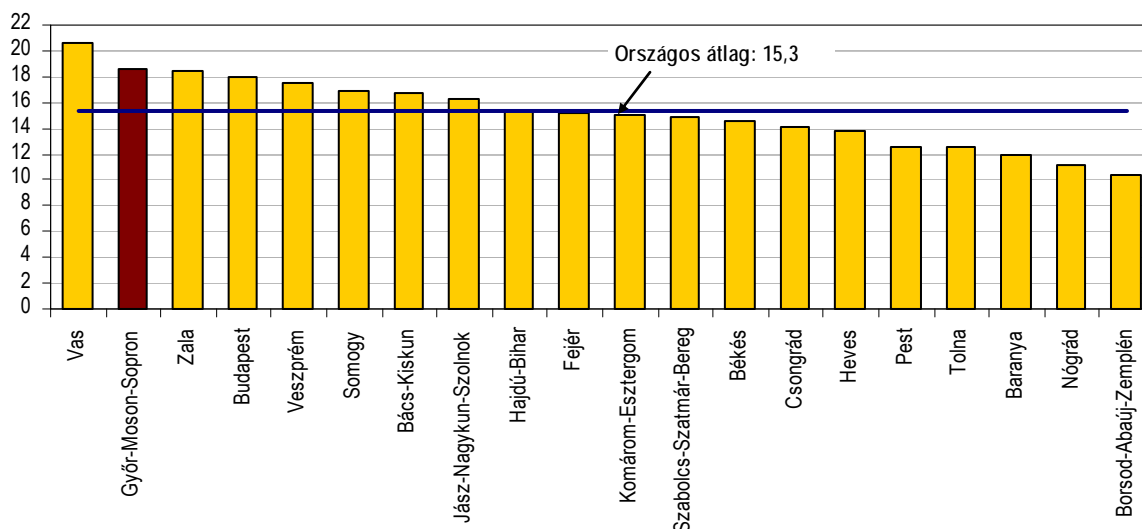
Egy év alatt 5,3%-kal nőtt az üdülési csekket elfogadó Győr-Moson-Sopron megyei szállások száma, decemberben 140 egységben volt lehetőség e fizetőeszköz használatára. A beváltott utalványok értéke az egy évvel korábbi ötödére, 159 millió Ft-ra esett vissza. Ez a belföldi bruttó szállásdíj mindössze 6,2%-át adta. Ennek oka, hogy szerepkörét fokozatosan felváltja a bevezetésre került SZÉP kártya, melyet 118 egységben fogadtak el, s beváltott értéke a belföldi bruttó szállásdíj 18%-át képviselte, ami 425 millió Ft-ot jelentett. A két fizetőeszköz együttes összegének 77%-a a szállodákban került felhasználásra.

Közúti közlekedési balesetek

2012-ben is tovább javult a baleseti statisztika, országosan 4,1%-kal csökkent a személyi sérüléssel járó közúti közlekedési balesetek száma. Ez a kedvező változás azonban Győr-Moson-Sopron megyében nem érvényesült, itt egy év alatt 1,1%-kal több, összesen 844 baleset történt a közutakon. Ez a főváros, Pest és Bács-Kiskun megye után a negyedik, a tízezer lakosra jutó balesetek számát tekintve pedig Vas után a második legkedvezőtlenebb értéket jelentette az országban.

Kimenetelük is súlyosbodott, hiszen a korábbi évek csökkenő tendenciájával szemben 2012-ben 29-ről 37-re emelkedett a halálos balesetek száma, valamint a súlyos sérülést eredményezőké is 5,1%-kal nőtt. A könnyű sérüléssel járóknál viszont 2,4%-os mérséklődést regisztráltak. A balesetek több mint a nyolcadánál játszott szerepet az alkoholos befolyásoltság, ami az országos átlagnál jóval nagyobb mértékben – 17%-kal – emelkedett az előző évhez képest.

A közúti közlekedési balesetek 10 000 lakosra jutó száma, 2012

A balesetek túlnyomó része – 96%-a – a járművezetők hibájából következett be, ezen belül a sebesség nem megfelelő alkalmazása, az elsőbbség meg nem adása illetve a szabálytalan irányváltoztatás és kanyarodás voltak a leggyakoribb előidéző okok.

Az elmúlt évben 1151 személy sérült meg a megye közútjain, 1,1%-kal több, mint 2011-ben, országosan azonban 5,9%-os csökkenés tapasztalható. Balesetben az előző évi 30-cal szemben 42-en veszítették életüket. Az áldozatok több mint kétharmadát kitevő könnyen sérült személyek száma 0,6%-kal nőtt, súlyosan pedig 1,2%-kal kevesebben sérültek meg.

Bűncselekmények

2012-ben 472 236 bűncselekményt regisztráltak hazánkban, 4,6%-kal többet az egy évvel korábbinál. Területileg azonban jelentős különbség adódott. Tíz megyében kevesebb bűneset vált ismertté, különösen Hajdú-Bihar emelendő ki 37%-os csökkenésével. Ezzel szemben a legnagyobb, közel kétharmados növekedést Békés megyében tapasztalták. Győr-Moson-Sopronban is kedvezően alakult a bűnügyi statisztika, hiszen a 2012-ben történt 16 352 bűncselekmény 7,7%-kal kevesebb az előző évinél. A százezer lakosra jutó bűnesetek számát tekintve (3 610) a megye a területi rangsor utolsó negyedében foglalt helyet, ellentétben az előző évvel, amikor az ország közepesen fertőzött térségei közé tartozott.

4. tábla

Regisztrált bűncselekmények az egyes bűncselekménycsoportokban, 2012

Megnevezés	Regisztrált bűncselekmények		2011 = 100,0	Országos %-ában	100 ezer lakosra jutó bűncselekmény	
	száma	megoszlása			megyében	országosan
Személy elleni	1 105	6,8	106,4	4,1	243,9	270,3
Közlekedési	674	4,1	105,8	5,2	148,8	131,6
Házasság, család, ifjúság és nemi erkölcs elleni	276	1,7	82,6	4,4	60,9	63,6
Államigazgatás és közélet tisztasága elleni	248	1,5	121,0	3,4	54,7	73,4
Közürend elleni	5 631	34,4	97,0	4,2	1 243,0	1 353,7
Gazdasági	1 048	6,4	84,8	4,4	231,3	241,4
Vagyon elleni	7 362	45,0	87,1	2,8	1 625,2	2 611,6
Honvédelmi kötelezettség elleni	8	0,0	53,3	1,7	1,8	4,7
Összesen	16 352	100,0	92,3	3,5	3 609,7	4 750,4

A bűnügyi helyzet kedvező alakulása ellenére néhány bűncselekménycsoportban – a közlekedési, a személy, valamint az államigazgatás, igazságszolgáltatás és a közélet tisztasága elleni – növekedést regisztráltak. A bűnesetek többsége továbbra is a vagyon ellen irányult, melynek az előző évhez viszonyított 13%-os csökkenése mögött a csalások és a lopások jóval kisebb gyakorisága áll. Hasonló irányú változás következett be a házasság, család, ifjúság és nemi erkölcs elleni, gazdasági bűneseteknél is. Azonban több mint ötödével gyarapodott az államigazgatás és közélet tisztaság elleniek száma. A bűncselekmények mintegy harmadát kitevő közrend elleniek előfordulása is 3,0%-kal mérséklődött, mely mögött a közbizalom elleniek visszaesése áll. A személy elleniek 6,4%-kal haladták meg az egy évvel korábbiakat, s e főcsoporton belül lényegesen több emberölés és testi sértés fordult elő, mint 2011-ben.

A bűnesetek túlnyomó részét természetes személyek ellen követték el, azon belül is a férfiak voltak többségben. A sértettek 65%-a 25–59 éves volt, valamint 18%-uk 60 éves és idősebb korosztályból került ki.

Győr-Moson-Sopron megyében 2012-ben 3925 bűnelkövetőt regisztráltak, 12%-kal kevesebbet, mint az előző évben. Százezer lakosra jutó számuk a területi rangsor egyik legkedvezőbb helyét foglalta el, csupán a fővárosban, Fejér és Pest megyében tartottak nyilván kevesebb elkövetőt. Az országoshoz hasonlóan 83%-uk férfi, háromnegyedük pedig büntetlen előéletű volt.

További információk, adatok (linkek):

[Részletes megyei adatok
stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: Nyitrai József főosztályvezető

További információ: Kása Katalin

Telefon: (+36-96) 502-423, katalin.kasa@ksh.hu

[Info.gyor@ksh.hu](mailto:info.gyor@ksh.hu) telefon: (+36-96) 502-400